

مقررات و آیین نامه های دوره های آموزش فوق تخصصی

شايان ذكر مي باشد:

آئين نامه پذيرش و بورد فوق تخصصي سالانه تغييراتي را دارد که بايستي جهت اطلاعات دقيق تر به آئين نامه هاي مربوطه مراجعه شود.

بخش اول: کليات

ماهه ۱: هدف

هدف از برقراری دوره های فوق تخصصی پزشکی ، تربیت پزشک فوچ تخصص مورد نیاز کشور، به منظور ارتقاء سطح علمی آموزش پزشکی، پژوهش و خدمات پزشکی و نيز دستيابي به آخرین يافته های علمی پزشکی می باشد.

ماهه ۲: تعریف دوره

دوره فوق تخصصی پزشکی بالينی، بالاترین مقطع تحصیلات دانشگاهی پزشکی است. متقدیان واجد شرایط پس از موفقیت در آزمون پذیرش دستیار (كتبی و شفاهی) و گذراندن دوره آموزش علمی و عملی مصوب، در يکی از مراکز مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با دفاع و تایید رساله و موفقیت در آزمون نهایی به اخذ دانشنامه فوق تخصصی نايل می گرددند.

ماهه ۳: تعریف دستیار

دستیار فوق تخصصی به فردی اطلاق می شود که با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز یا گواهی قبولی آن و پذیرش در آزمون ورودی ، با رعایت کلیه مفاد این آیین نامه در مدت زمان مصوب به آموزش های نظری ، کسب مهارت های عملی و فعالیت های پژوهشی بپردازد.

بخش دوم: شرایط پذیرش

الف - شرایط عمومی

ماهه ۴: شرایط پذیرش دستیار در رشته های فوق تخصصی بالینی:

۴/۱ - شركت و قبولی در آزمون پذیرش دستیار

تبصره - شروع به طرح و یا انجام خدمات قانونی شرکت در آزمون پذیرش دستیار دوره های فوق تخصصی و فلوشیپی می باشد.

۴/۲ - تایید صلاحیت عمومی طبق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی

تبصره : اعضاء هیأت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) برای تحصیل در دوره‌های فوق‌تخصصی نیاز به گزینش عمومی مجدد ندارند.

۴/۳ - داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش‌نیاز و یا گواهی قبولی آن از دانشگاه‌ها یا مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

۴/۴ - داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا معافی برای آفایان

تبصره ۱: کلمه معافی به مفهوم معافیت دائم می‌باشد و داوطلبان دارای معافیت موقت پزشکی و یا گفالت با مسؤولیت خود می‌توانند در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخوانده شدن به انجام خدمت وظیفه، این وزارتخانه هیچ‌گونه تعهدی برای ترجیح آنان به‌عهده نخواهد داشت.

تبصره ۲: داوطلبانی که در حال انجام خدمات قانونی شامل خدمت وظیفه عمومی یا پیام آوران بهداشت می‌باشند در صورت ارائه گواهی مبنی بر اینکه مدت سربازی آنان تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد به اتمام می‌رسد مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار خواهند بود.

تبصره ۳: آن دسته از متقارضیانی که به عنوان ماده یک قانون نحوه تأمین هیأت علمی مشغول انجام خدمت وظیفه در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور می‌باشند در صورت موافقت دانشگاه محل خدمت و ارائه گواهی مبنی بر اینکه تا تاریخ ۳۱ شهریور ماه سال بعد معادل مدت خدمت سربازی مصوب ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح را (در حال حاضر مدت ۱۸ تا ۲۱ ماه) خواهند گذراند، می‌توانند به طور مشروط در آزمون شرکت نمایند و در صورت قبولی و نداشتن منع قانونی از نظر اداره نظام وظیفه، طبق مقررات شروع به آموزش نمایند.

تبصره ۴: از میان حایزین رتبه‌های آزمون دانشنامه تخصصی هر رشته پیش‌نیاز در هر سال تحصیلی، معادل ۲ برابر تعداد رشته‌های فوق‌تخصصی آن رشته پیش‌نیاز در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند با رعایت سایر شرایط مندرج در آیین نامه می‌توانند به صورت مشروط در آزمون پذیرش دستیار ثبت‌نام و شرکت نمایند و در صورت قبولی با استفاده از قانون نحوه تأمین هیأت علمی و قانون اجازه ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلی بالاتر به مشمولان این قانون، تا ۳۱ شهریور ماه سال بعد از خدمت ترجیح شده و شروع به آموزش نمایند. انتخاب رشته این افراد در هنگام ثبت نام بر اساس رتبه آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش‌نیاز و تا سقف حداقل ۲ نفر در هر رشته فوق‌تخصصی می‌باشد. به عنوان مثال در رشته داخلی که تعداد رشته‌های فوق‌تخصصی وابسته به آن هفت رشته می‌باشد به نفرات اول تا چهاردهم آزمون دانشنامه تخصصی رشته داخلی در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند اجازه داده می‌شود در صورت دارا بودن سایر شرایط آیین نامه و حداقل ۲ نفر در هر رشته فوق‌تخصصی در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند.

۴/۵ - داشتن شرط سنی: هر داوطلب می‌تواند حداقل تا سن مجاز ورود به دوره دستیاری [برای اعضاء هیأت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) ۴۵ سال تمام و سایر داوطلبان ۴۲ سال تمام تا پایان شهریور ماه سال بعد] بدون محدودیت دفعات در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.

۴/۶ - نداشتن نقص عضو مؤثر حرفه‌ای بر حسب رشته

دبيرخانه شورای آموزش پزشكى و تخصصى موظف است با همكاری هيأت‌های متحنه، نقص عضو مؤثر حرفه‌ای را بر حسب رشته تنظيم و اعلام نماید.

۴/۷ - عدم اشتغال به تحصيل در يكى از رشته‌های فوق‌تخصصی پزشكى و دوره‌های تكميلی تخصصی (فلوشیپ) و .Ph.D

تبصره: دارندگان مدرک دانشنامه فوق‌تخصصی و قبول شدگان آزمون نهايی فوق‌تخصصی در يكى از رشته‌های پزشكى مجاز به شرکت در آزمون پذيرش دستيار نمی‌باشند.

ب - شرایط اختصاصی

ماهه ۵: معادل ۲۰٪ از کل ظرفيت پذيرش هر رشته در آزمون پذيرش دستيار به مشمولين قانون ايجاد تسهيلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسيجي به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالي که حداقل ۸۰٪ نمره آخرين نفر اعلام شده به آزمون شفاهي برابر ظرفيت را كسب نمایند، اختصاص می‌باید.

تبصره ۱: متقارضيان استفاده از سهميه رزمندگان در كليه مراحل امتحان كتبى و شفاهي و اعلام نتيجه بعنوان سهميه رزمند منظور می‌شود بدین معنا که متقارضيان در صورت احراز هر رتبه از آزمون كتبى، هنگام معرفی به شفاهي بعنوان رزمند دیده خواهد شد.

تبصره ۲: در رشته‌هایي که ظرفيت پذيرش كمتر از ۵ نفر می‌باشد سهميه مذکور قابل اعمال نیست.

ماهه ۶: اعضاء هيأت علمي رسمي (قطعي یا آزمایشی) دانشگاه‌های علوم پزشكى و خدمات بهداشتی درمانی و نيز داوطلباني که با استفاده از شرایط تبصره ۴ بند ۴/۴ قصد ورود به دوره‌های فوق‌تخصصی را دارند می‌بايست هنگام ثبت نام يكى از مدارک مستند ذيل را حسب مورد ارائه نمایند:

الف - حکم استادياري رسمي (قطعي یا آزمایشی) و اعلام نياز دانشگاه محل خدمت

ب - گواهی رتبه در آزمون دانشنامه تخصصی رشته پيش نياز، به تاييد دبيرخانه شورای آموزش پزشكى و تخصصى

ماهه ۷: داوطلبان مشغول خدمت در يكى از وزارتاخانه‌ها، سازمانها و نهادها در هنگام ثبت‌نام موظف به ارائه معرفی‌نامه از سازمان ذيربط مبني بر موافقت با ماموريت آموزشی خود می‌باشند.

ج - آزمون پذيرش دستيار

ماهه ۸: آزمون پذيرش دستيار به صورت متمرکز در همه رشته‌ها و در اسفند ماه هر سال توسط دبيرخانه شوراي آموزش پزشكى و تخصصى برگزار می‌شود.

ماده ۹: هر داوطلب می‌تواند با توجه به رشته تخصصی پیش‌نیاز و ظرفیت‌های تعیین شده، یکی از رشته‌های فوق تخصصی را انتخاب و در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.

جدول رشته‌های تخصصی پیش‌نیاز و رشته‌های فوق تخصصی وابسته

رشته‌های فوق تخصصی	رشته تخصصی پیش‌نیاز	رشته‌های فوق تخصصی	رشته تخصصی پیش‌نیاز
کلیه اطفال	اطفال	کلیه بالغین	داخلي
قلب اطفال		بیماریهای قلب و عروق	
عفونی اطفال		روماتولوژي	
اعصاب اطفال		خون و سرطان بالغین	
خون و سرطان اطفال		غدد درون ریز و متابولیسم	
نوزادان		بیماریهای ریه	
گوارش اطفال		گوارش	
ایمونولوژي و آرژی اطفال		جراحی اطفال	
غدد اطفال		جراحی قفسه صدری	
روانپزشکی اطفال	روانپزشکی	جراحی قلب و عروق جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی	جراحی عمومی

ماده ۱۰: ثبت نام آزمون پذیرش دستیار در مدت زمان اعلام شده توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی از طریق دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور انجام می‌شود.

تبصره: ثبت نام از داوطلبان مشمول تبصره ۴ بند ۴/۴ به صورت مرکز در دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی انجام می‌گیرد.

۱۰/۱ - مبلغی جهت ثبت نام برای شرکت در آزمون پذیرش دستیار سالانه در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۱۱: پس از ثبت نام و انتخاب رشته، تغییر رشته به هیچ عنوان مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۲: آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی در کلیه رشته‌ها به صورت کتبی و شفاهی می‌باشد، آزمون کتبی دارای حداقل ۱۰۰ سؤال چند گزینه‌ای بوده و داوطلبان بر حسب اولویت نمره به میزان دو برابر ظرفیت هر رشته به آزمون شفاهی معرفی می‌شوند.

۱۲/۱ - چنانچه در آزمون کتبی یا شفاهی، داوطلبین نمرات مشابه کسب نمایند اولویت با اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور می‌باشد.

۱۲/۲ - در مرحله آزمون شفاهی، قبول شدگان نهایی آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی حداکثر تا ظرفیت هر رشته برگزیده می‌شوند. اسامی پذیرفته شدگان مشمول خدمات قانونی برای ترجیح به معاونت درمان، دانشگاه یا سازمان محل خدمت اعلام می‌شود.

ماده ۱۳: محل آموزش بر اساس اولویت نمره کسب شده کتبی، توسط داوطلب انتخاب می‌گردد.

تبصره ۱ : در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، اولویت انتخاب محل با داوطلبان عضو هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور خواهد بود. در مورد داوطلبان آزاد یا اعضاء هیأت علمی با نمرات برابر، نمره نهایی آزمون دانشنامه تخصصی (۳ / (دوبرابر کتبی + شفاهی)) ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

در صورتیکه در یک دوره نتیجه آزمون شفاهی بصورت قبول یا مردود اعلام شده باشد، نمره آزمون کتبی ملاک عمل قرار خواهد گرفت .

تبصره ۲ : در مواردی که تعداد شرکت کنندگان در آزمون کتبی کمتر از ظرفیت اعلام شده در هر رشته باشد، محل آموزش دستیاران پذیرفته شده آزمون شفاهی توسط هیأت ممتحنه رشته مربوطه تعیین می‌شود.

بخش سوم: دوره آموزشی

الف - ثبت نام پذیرفته شدگان

ماده ۱۴: دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند حداکثر تا پانزدهم شهریور ماه هر سال نسبت به ثبت‌نام پذیرفته شدگان آزمون پذیرش دستیار اقدام نمایند.

۱۴/۱ - دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند اسامی پذیرفته شدگانی را که در موعد مقرر ثبت‌نام ننموده و یا در مهر ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهنند، حداکثر تا دهم آبان ماه به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام نمایند.

۱۴/۲ - دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی حداکثر تا پانزدهم آبان ماه هرسال تحصیلی نسبت به معرفی جایگزین افراد مشمول بند ۱۴/۱ و نیز افرادی که صلاحیت عمومی آنان مورد تایید قرار نگرفته اقدام می‌نماید.

تبصره: در هر مرحله از آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی (مرحله اصلی و اعلام جایگزین منصفین) در شرایط مساوی از نظر نمره شفاهی اولویت پذیرش براساس نمره کتبی آزمون پذیرش و در مرحله بعد براساس نمره کل آزمون دانشنامه تخصصی می‌باشد.

توضیح: به ازاء هر فرد منصرف شده حداکثر سه نفر به دانشگاه محل تحصیل معرفی خواهد شد که بر حسب الوبت نمره تا تاریخ معین شده اقدام به ثبت نام نمایند.

۱۴/۳ تصمیم‌گیری در مورد ارزش قبولی علمی و شروع به تحصیل پذیرفته شدگانی که صلاحیت عمومی آنان پس از پایان مهر ماه هر سال تحصیلی توسط هیأت مرکزی گرینش دانشجو مورد تایید قرار می‌گیرد با رعایت مفاد ماده ۱۶ به عهده هیأت متحننه رشته مربوطه می‌باشد.

تبصره ۱: ثبت نام اولیه فردی که تائید صلاحیت مجدد شده موجه تلقی شده و زمان شروع به آموزش وی با نظر هیأت متحننه رشته مربوطه تعیین می‌گردد.

تبصره ۲: افزایش ظرفیت ناشی از شروع آموزش فردی که تائید صلاحیت مجدد شده بلامانع است.

۱۴/۴ - کسانی که در مراکز آموزشی یا بهداشتی-درمانی مسؤولیت اداری و اجرایی دارند، نمی‌توانند به طور هم‌زمان به تحصیل بپردازند.

۱۴/۵ - ارزش قبولی علمی پذیرفته شدگانی که بنا به تایید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی عهدهدار مسؤولیت یا ماموریت اداری می‌شوند حداکثر به مدت یک سال از شروع سال تحصیلی پذیرش شده (اول مهر ماه) با رعایت مفاد ماده ۱۶ محفوظ می‌باشد.

ب - تعهدات

ماده ۱۵: ثبت‌نام پذیرفته شدگان، منوط به ارائه تعهدنامه محضری به میزان دو برابر مدت آموزش می‌باشد.

۱۵/۱ - اخذ تعهد از پذیرفته شدگان آزاد دوره‌های فوق تخصصی بصورت خاص می‌باشد و محل انجام تعهد خدمت این دسته از پذیرفته شدگان براساس نیاز دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور توسط معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و قبل از پذیرش در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد. پس از اعلام قبولی، بر مبنای اولویت نمره آزمون کتبی پذیرش، محل انجام تعهد خاص توسط پذیرفته شدگان انتخاب می‌گردد. در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، طبق تبصره ماده ۱۳ عمل می‌شود. دانشگاه‌های علوم پزشکی محل تعهد موظفند نسبت به کارگیری متعهدین فوق تخصصی برابر مدت تعهد اقدام نموده و در صورت نیاز آنان را استخدام نماید.

تبصره : ارائه مدرک دانشنامه فوق تخصصی پذیرفته شدگان آزاد پس از طی مراحل قانونی منوط به اتمام مدت تعهد در دانشگاهها بوده و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند نسبت به لغو دوره آموزشی افرادی که از انجام تعهد خدمت سرباز زده‌اند برابر مقررات اقدام نماید.

۱۵/۲ - اخذ تعهد از دستیاران به نحوی است که در صورت اضافه شدن به تعهدات قبلی، در مجموع از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۱۵/۳ - مستخدمین دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ملزم به سپردن تعهد محضری به میزان دو برابر مدت آموزش به دانشگاه محل استخدام می‌باشند.

۱۵/۴ مستخدمین مشمول ماده ۷ این آیین نامه ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود هستند و سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی، برایر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

ج - شروع دوره

ماده ۱۶: کلیه پذیرفته شدگان موظفند پس از انجام ثبت‌نام، دوره دستیاری خود را از اول مهر ماه سال تحصیلی شروع نمایند.

تبصره : مهلت شروع به آموزش افراد جایگزین حداکثر تا پانزدهم آذر ماه می‌باشد.

د - آموزش دوره دستیاری

ماده ۱۷: آموزش دوره دستیاری بر مبنای برنامه و محتوای آموزشی هر رشته فوق‌تخصصی که توسط هیأت ممتحنه همان رشته پیشنهاد می‌گردد، پس از تصویب شورای آموزش پزشکی و تخصصی قابل اجرا است .

۱۷/۱ - طول دوره رشته‌های دستیاری فوق تخصصی ۲۴ تا ۳۶ ماه کامل است که بنا به پیشنهاد هیأت ممتحنه بر حسب برنامه آموزشی رشته مربوطه توسط شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین و به اجرا گذاشته می‌شود.

۱۷/۲ - دستیاران موظفند وظایف آموزشی، پژوهشی و درمانی، اعم از آموزش دوره‌های پایین‌تر، برگزاری کلاس‌های نظری، کارآموزی‌های بیمارستانی و درمانگاهی و کشیک را مطابق برنامه گروه آموزشی مربوطه انجام دهند.

۱۷/۳ - خدمت دستیار به طور تمام وقت (حداقل از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۶) و بر اساس برنامه گروه آموزشی می‌باشد. دستیاران در طول دوره آموزش حق هیچ‌گونه اشتغال خارج از برنامه گروه آموزشی مربوطه از جمله طبابت در مطب را ندارند.

تبصره: اشتغال دستیاران در رشته مربوطه در کلینیک ویژه، به شرط موافقت بخش آموزش دهنده حداکثر دو روز در هفته بلامانع است و پرداخت حقالزحمه این گروه از دستیاران برابر مقررات کلینیک ویژه میباشد.

۱۷/۴ - از بین قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در رشته هایی که کمتر از ۵ نفر داوطلب داشته باشد فقط رتبه اول و در صورتی که بین ۹-۵ نفر داوطلب داشته باشد رتبه های اول و دوم و چنانچه ۱۰ نفر و یا بیشتر داوطلب داشته باشد رتبه های اول تا سوم مجاز هستند پس از اتمام دوره آموزشی مقرر و قبولی در آزمون نهایی فوق تخصصی و با کسب موافقت دانشگاه محل استخدام در مورد افرادی که با ماموریت آموزشی تحصیل کرده اند، منطبق با مقررات وزرات بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد تحصیل نمایند. این دسته از دستیاران پس از مراجعت به کشور و طی مراحل تأیید صحت صدور و تعلق و تایید ارزش علمی گواهی اخذ شده توسط هیأت متحنne رشته مربوطه برای طی مراحل فارغ التحصیلی معرفی می شوند.

تبصره: در صورتی که نفرات برتر آزمون نهایی فوق تخصصی تا سه ماه پس از اعلام نتایج قبولی آمادگی خود را برای استفاده از بورس پایان دوره آموزش فوق تخصصی کتابخانه اعلام ننمایند منصرف از استفاده از بورس شناخته شده و نفرات بعدی به ترتیب اولویت نمره به شرط تأیید شورای عالی بورس و به تعداد و با شرایط مندرج در ماده ۱۷/۴ آئین نامه می توانند از بورس مذکور استفاده نمایند.

۱۷/۵ - دستیارانی که با ماموریت آموزشی به دوره های فوق تخصصی وارد می شوند مشمول کلیه مقررات و ضوابط دوره آموزشی مربوطه می باشند.

۵ - ارتقاء دستیاران

ماده ۱۸: ارتقاء دستیاران به سال بالاتر توسط گروه آموزشی مربوطه براساس مقررات ارتقاء دستیاران که توسط هیأت متحنne رشته فوق تخصصی تنظیم می شود خواهد بود و دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور موظف هستند هر سال نتایج ارتقاء دستیاران را به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی منعکس نمایند.

۱۸/۱ - هیأت متحنne رشته های فوق تخصصی، مقررات ارتقاء دستیاران رشته خود را تنظیم کرده و پس از تایید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای اجرا به دانشگاه های علوم پزشکی ابلاغ می نمایند.

۱۸/۲ - صدور حکم آموزشی دستیاران برای سال بالاتر، پس از احراز شرایط ارتقاء سالیانه، توسط دانشگاه محل آموزش انجام می شود. در صورت عدم موفقیت در ارتقاء، توسط گروه آموزشی نسبت به تمدید دوره اقدام می شود.

۱۸/۳ - دستیارانی که در طول دوره دستیاری فوق تخصصی در امتحان ارتقاء دستیاری سه بار مردود شوند از سیستم آموزش فوق تخصصی بالینی پزشکی اخراج می شوند.

تبصره - دستیارانی که در امتحان ارتقاء ۱ به ۲ دو بار مردود شوند مجاز به ادامه تحصیل در دوره مربوطه نمی- باشند و از سیستم آموزش فوق تخصصی بالینی پزشکی اخراج خواهند شد.

و - مرخصی‌ها

ماده ۱۹: دستیاران می‌توانند از مرخصی‌های سالیانه، استعلامجی و زایمان حسب مورد استفاده نمایند.

۱۹/۱ - دستیاران می‌توانند با رعایت مقررات، در هر سال تحصیلی حداقل پانزده روز از مرخصی سالیانه استفاده نمایند. مدت مذکور جزء دوره آموزشی محسوب می‌گردد.

۱۹/۲ - دستیارانی که همسر آنان با استفاده از فرصت مطالعاتی یا دوره تكمیلی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت فرهنگ و آموزش عالی عازم خارج از کشور هستند می‌توانند با موافقت دانشگاه محل تحصیل حداقل از یک سال مرخصی بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی و تنها برای یک بار استفاده نمایند.

۱۹/۳ - دستیاران می‌توانند با ارائه گواهی پزشکی تأیید شده از سوی شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل از مرخصی استعلامجی برابر مقررات استفاده نمایند.

تبصره: در صورتی که مدت مرخصی استعلامجی دستیار از ۶ ماه تجاوز کند ادامه دوره دستیاری منوط به نظر گروه آموزشی مربوطه می‌باشد و بنا به درخواست دانشگاه دبیرخانه می‌تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین با رعایت مقررات مندرج در تبصره ماده ۱۶ اقدام نماید.

۱۹/۴ - استفاده دستیاران خانم از چهار ماه مرخصی زایمان برای یک بار در طول دوره دستیاری بلامانع است.

۱۹/۵ - مدت زمان مرخصی‌های استعلامجی و زایمان جزء دوره آموزش محسوب نشده و به طول دوره افزوده می‌شود.

ز - تغییر رشته، انتقال و میهمانی

ماده ۲۰: پذیرفته شدگان دستیاری مجاز به تغییر رشته نمی‌باشند.

ماده ۲۱: انتقال پذیرفته شدگان دستیاری

جابجایی محل تحصیل دستیاران فوق تخصصی در ۶ ماهه اول دوره به شرط موافقت گروه یا بخش آموزشی و تأیید دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

الف- در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده برابر آیین نامه ارزشیابی بخش‌ها، انتقال دستیاران فوق تخصصی پذیرفته شده به سایر بخش‌های مورد تأیید، با نظر هیأت ممتحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ب - در صورتی که برابر آیین نامه ارزشیابی بخش‌ها صلاحیت بخش آموزشی فوق تخصصی به صورت موقت لغو گردد، انتقال دستیاران به سایر بخش‌های مورد تأیید، تا احراز مجدد صلاحیت آموزشی با نظر هیأت ممتحنه و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ماده ۲۲: میهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت ۶ ماه با موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

ماده ۲۳: دستیارانی که دوره آموزشی آنها برابر برنامه آموزشی مصوب رشته مربوطه به صورت چرخشی انجام می‌شود از شمول مقررات انتقال و میهمانی مستثنی هستند.

ح - ترك تحصيل و انصراف

ماده ۲۴: ترك تحصيل يا انصراف در طول دوره موجب انفال از آموزش در آن دوره می‌شود.

۲۴/۱ - عدم ثبت نام پذیرفته شدگان در موعد مقرر، یا عدم شروع دوره ثبت نام شدگان به دلایل غیر موجه حداکثر تا آخر مهرماه، به منزله انصراف قطعی تلقی می‌شود.

۲۴/۲ - در صورت ترك تحصيل و يا انصراف از آموزش دستیار، چنانچه مدت انفال بیش از یک ماه نباشد می‌تواند با موافقت گروه آموزشی مربوطه به تحصیل بازگردد و در صورت انفال بیش از یک ماه حق ادامه تحصیل در دوره مربوطه را نداشته و مطابق مقررات با وی رفتار می‌شود.

تبصره: اعلام انصراف در مهر ماه اولین سال تحصیلی ، انصراف قطعی تلقی شده و بازگشت به تحصیل در آن دوره مجاز نمی‌باشد.

۲۴/۳ - دستیارانی که ضمن تحصیل متقارضی انصراف می‌باشند لازم است درخواست انصراف خود را برای اخذ موافقت به دانشگاه محل تحصیل ارائه نمایند.

۲۴/۴ - دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند در صورت موافقت، مراتب انصراف دستیار را حداکثر ظرف مدت یک هفته به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی و در اولین فرصت به سایر مراجع ذیربیط اعلام نمایند.

۲۴/۵ - پرونده دستیارانی که پس از پایان مهر ماه هر سال تحصیلی حکم دستیاری آنها لغو می‌شود به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می‌گردد تا براساس تعهد سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

بخش چهارم: امور رفاهی

ماده ۲۵: کمک هزینه تحصیلی دستیاران آزاد که دارای تعهد خدمت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، معادل ۸۰٪ حقوق و فوق العاده شغل استادیار پایه یک و ۵۰٪ مزایای طرح تمام وقتی از محل درآمدهای اختصاصی دانشگاه محل تحصیل و با تصویب هیأت امناء می‌باشد. میزان عیدی و افزایش سنواتی کمک هزینه تحصیلی دستیاران معادل استادیاران پایه یک می‌باشد.

۱/ ۲۵/۱ - دستیاران در مدت مرخصی استحقاقی و زایمان از کمک هزینه تحصیلی برخوردار می‌باشند.

۲/ ۲۵/۲ - در مدت مرخصی استعلامجی بیش از سه ماه، به دستیاران کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد.

۳/ ۲۵/۳ - کمک هزینه تحصیلی دستیاران میهمان توسط دانشگاه مبدا پرداخت می‌شود.

۴/ ۲۵/۴ - به دستیارانی که با مأموریت آموزشی در دوره‌های فوق تخصصی شرکت می‌کنند کمک هزینه تحصیلی تعلق نمی‌گیرد و حقوق و مزایای آنان توسط محل استخدام و براساس مقررات مربوطه پرداخت می‌شود.

۵/ ۲۵/۵ - دستیارانی که تمایل داشته باشند از مزایای بیمه خدمات درمانی به صورت خویش‌فرما استفاده نمایند، می‌توانند با پرداخت ۵۰٪ حق سرانه از این امتیاز برخوردار شوند.